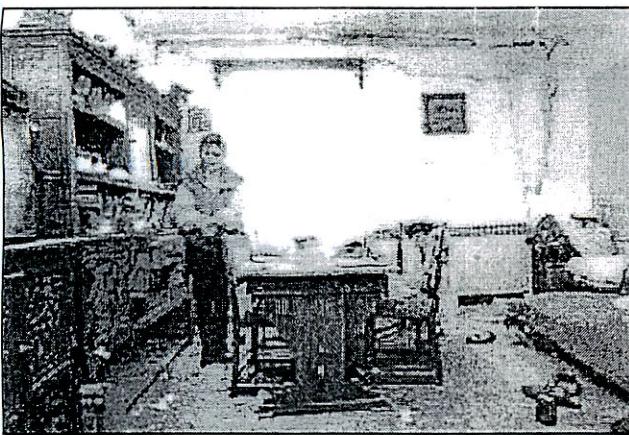

informativni center avstralija, glas slovenije izide dvakrat mesečno - information centre australia, the voice of slovenia published twice a month novice iz slovenije, o slovencih v avstraliji in po svetu - news from slovenia, about slovenians in australia and around the world

Iz posebne številke
Dnevnika - Internet

Več zaporednih potresov zatreslo Slovenijo

Potrese začutili tudi v Italiji, Avstriji, Nemčiji, na Hrvaškem in Madžarskem

V nedeljo, 12. aprila 1998 so zabeležili v Sloveniji več močnih potresov; najhujše je bilo v Bovcu, Kobaridu, Tolminu, potres začutili tudi v Ljubljani, na Goriškem, v Bohinju in drugod. Potres zamajal stavbe na Dunaju, v Munchnu, Benetkah, začutili so ga tudi na Hrvaškem in Madžarskem.

Fotografija iz Bovca

Olimpijski objekti, vredni 388 milijonov dolarjev prvič predstavljeni javnosti - Odprli Velikonočni sejem

Zgoraj: nova železniška postaja Olympic Park (investicijska vrednost 100 milij. dolarjev), postaja je sposobna sprejeti 50.000 potnikov na uro.

Desno: Olimpijski stadion s 110.000 sedeži (investicijska vrednost 690 milij. dolarjev)

Sydney - 3. april bo zapisan v zgodovino Sydneja zaradi številnih dogodkov, ki so se tega dne odvijali na prostorih, kjer bo leta 2000 zagorela olimpijska baklja. Ob otvoritvi velikonočnega sejma je bil za javnost odprt največji stadion na svetu (140.000 kvadratnih metrov).

10.000 ljudi je dan prej prisostvovalo otvoritveni slovesnosti z ognjemetom. Prisotni so bili tudi visoki gostje: premier NSW Bob Carr, avstralski olimpijski minister Michael Knight, na tribunah stadiona pa je bilo še 8000 delavcev in strokovnjakov.

Zaživelje je tudi nova železniška postaja Olympic Park in 3. aprila je pričelo voziti največ vlakov in avtobusov v zgodovini Sydneja - potnike so prevažali na velikonočni sejem "Easter Show". Ta bo trajal do 18. aprila. Skoraj vsak dan ga je obiskalo okoli 110.000 ljudi.

V tej številki še:

Ob peti obletnici GLAS SLOVENIJE tudi v elektronski obliki - prvo avstralsko slovensko glasilo na internetu, s tem tudi na svetovnem računalniškem trgu

str. 2

Slovenski prehrabni artikli na policah avstralskih trgovin

str. 3

Tudi avstralski vesoljec kroži okoli sveta na ruski vesoljski ladji Mir

str. 3

Lastnik Microsofta Američan Bill Gate proti ustanovitvi azijsko-pacifičnega regionalnega centra v Avstraliji

str. 3

Potres v Sloveniji

str. 4 in 15

Novo odkritje - Stalin je hotel leta 1953 z bakterijo zastrupiti jugoslovanskega predsednika Tita

Sydney Morning Herald

str. 6

Australski Slovenci v Berlinu... da, toda samo na filmskem platnu

str. 7

Znani in neznani obrazi: Draga Gelt in revolucionarno odkritje paleontologov iz Monash univerze: sesalci so živeli v Avstraliji že do pred 40 milijoni let; najdba stara 115 milijonov let

str. 14

Nenavadni zgodbi o melbournških Slovencih Zgodilo se je 3. in 9. aprila: Pes z avtom v frizerski salon Kamion mestne snage preko Stumbergerjevih nog

str. 16

Iz dnevnika

*Stanke Gregorič
urednice*

Ni kaj, slovenski dnevni časopis *Delo* je za nas, ki se ukvarjamо z iskanjem vse mogočih informacij iz Slovenije, najlepše darilo, ki si ga lahko zamislimo. Po petih letih smo ga končno pričeli prejemati 30. marca 1998 tudi mi. Ob obisku dr. Petra Vencja, bivšega državnega sekretarja za Slovence po svetu, smo za *Delo* zaprosili, vendar je ostalo vse pri prošnjah, kljub temu, da so ga (in ga še vedno) nekateri posamezniki v Avstraliji (tudi taki, ki niti niso več v bogve kakšnem stiku s slovensko skupnostjo) redno prejemali. Večini ga je pošiljal Urad za informiranje (tudi s posredovanjem Slovenske izseljenske matice), zdaj je to dolžnost prevzel Urad za Slovence po svetu. Ob pregledu spiska prejemnikov *Dela* so ugotovili, da ga uredništvo *Glasa Slovenije* ne prejema. Zakaj? To je zgodba za kdaj drugič. Našemu uredništvu je bilo seveda *Delo* nujno potrebno, naročiti pa si ga nismo mogli, ker je predrago. Vseh pet let nam je *Dela* odstopal Konzulat RS iz Sydneja, oziroma gospod Alfred Brežnik, vendar so bila ta preden so prišla do nas že starejšega datuma in predvsem prva tri leta (do dostopa do Interneta) nismo mogli bralcem nuditi kaj dosti svežih novic. Gospod Brežnik pa je imel s pošiljanjem še dosti sitnosti, saj je moral *Dela* včasih na hitro prebrati, ali pa sploh ne, pa tudi stroški ekspresne pošte, \$ 336.00 na leto niso bili mali. Če to vsoto pomnožimo s pet (imi leti) je končni seštevek \$ 1.680.

V uredništvu *Glasa Slovenije* je zdaj vsak dan na mizi sveže *Delo!* Hvala Alfredu Brežniku za pošiljanje v preteklosti, Mihaeli Logar in tudi Veleposlanstvu RS iz Canberre pa za podporo in organizacijo pošiljanja *Dela*.

Hvala tudi vsem, ki so nam poslali denarni prispevek za sponzorstvo pete obletnice. Lep občutek, da cenite naše delo!

Vaša Stanka *Grzetič*

V korak s časom - mislimo na prihodnost

Ob peti obletnici GLAS SLOVENIJE tudi v elektronski obliki

Prvo avstralsko slovensko glasilo na internetu - s tem tudi na svetovnem računalniškem trgu

Ta trenutek izhaja na internetu več kot 3563 revij in 2687 dnevnih časopisov. Zdaj se jim pridružuje še "mali fižolček" *Glas Slovenije iz Avstralije*

Namen *Glasa Slovenije* je vedno bil širjenje časopisa - pridobivanje večjega kroga bralcev. Danes, ko se vsak človek na tem svetu srečuje z elektronsko tehnologijo, jo je treba pač uporabljati. Najprej smo pristopili k črpanju informacij preko interneta, potem k elektronski pošti -E-mailu, potom katere že lep čas komuniciramo z vse mogočimi "slovenskimi konci sveta" - zdaj postavljamo na internet svojo domačo stran, se pravi časopis postavljamo tudi v elektronsko obliko s sledеčimi cilji:

- povezati slovenske posameznike, podjetnike, organizacije, verska središča, medije v Avstraliji in s tem povezovalnim omrežjem širiti skupne in hitre informacije o avstralskih Slovencih v svet; po domače povedano, prikazati to kar delamo
- doseči večje število bralcev po svetu
- obveščati Slovence po svetu o Avstraliji; pred olimpijado leta 2000 v Sydneyu o olimpijskih pripravah in dogodkih
- razen slovenske postaviti tudi angleško stran

Iskalci oziroma "surferji" bodo lahko našli na računalniškem zaslonu - na internetu del naših časopisnih strani že po 1. maju letos. *Glas Slovenije* je že registriran, vendar pa "graditev strani" tudi vzame nekaj časa.

Seveda niti registracija, priprava, postavitev in vzdrževanje elektronskega časopisa niso zastonji. Že nekaj časa smo iskali sponzorja za postavitev naše domače strani na internet, zdaj nam je to uspelo. Čez nekaj mesecov pa upamo, da si bo *Glas* tudi z elektronskimi objavami začel služiti nekaj denarja in si z njim pomagal pri daljnem izhajjanju "papirnatega časopisa" - torej v takšni obliki kot je zdaj, za vse naše dosedanje cenjene bralce in za tiste, ki nimajo računalnika in dostopa do interneta.

Vabimo slovenske rojake, podjetnike, organizacije, verska središča, medije, da se nam pridružijo. Preko našega "linka" lahko, po dogovoru, postavimo za njih domačo stran na internet. Morda samo njihov naslov in glavne dejavnosti ali pa še dodatno stran na kateri se informacije dopolnjujejo, menjajo "up to date".

Vas pozdravlja Florjan Auser

Še nekaj o našem "malem fižolčku"

Dan pred zaključkom redakcije je prispolo v naše uredništvo pismo naše naročnice iz Švice mag. Ljudmila Schmid-Semerlova. Pismo bo v celoti objavljeno v slovenski številki maja, vendar si ne moremo kaj da ne bi zapisali nekaj zadnjih besed iz njenega pisma: "Glasu Slovenije ob peti obletnici... Če boste avstralski rojaki prišli v švicarsko glavno mesto Bern, pa stopite v švicarsko vzhodnoevropsko knjižnico na Hallerstrasse 6 (prav blizu železniške postaje), kjer boste lahko našli Vaše zanimivo in pestro glasilo med številnimi časopisi drugih vzhodnoevropskih držav. Menda imamo samo Slovenci tako bogato izbiro periodike na knjižni polici te knjižnice... Malokateri mali evropski narod lahko tako verodostojno priča svojo razpršenost po zamejstvu in združstvu in to je dokaz slovenske kulturne zavesti in zvestobe, ki sta osnovni potezi evropske istovetnosti..."

Mag. Ljudmila Schmid-Semerlova, Bern

KOLEDAR

4. april

Folkorna skupina **France Marolt** je proslavila 50-letnico obstoja. V Cankarjevem domu je bil svečani koncert, pokrovitelj predsednik Milan Kučan.

Moped show slavi letos svojo 20-letnico

To je bil zdaj Moped show... in bo še ostal, si po preprih na nacionalnem radiu prepevajo člani Moped show tima. Oddaja si že dvajset let s humorjem in satiro neusmiljeno privošči politike in ostale "pri koritu". Glavni mopedšovovec je znani Tone Fornezz Tof.

14. april

Leta 1895 je območje Ljubljane prizadel močan potres. Terjal je sedem človeških življenj, poškodoval pa deset odstotkov poslopij v mestu.

23. april

Leta 1848 se je v vasi Zgornji otok pri Mošnjah rodil pesnik, publicist in prevajalec **Ivan Resman**. Resman je pisal članke, potopise in dopise o narodnih vprašanjih. Njegove pesmi so rodoljubne in ljubezanske. Umrl je 1905.

24. april

Leta 1906 se je rodil v Trstu etnolog, dramatik in gledališčnik **dr. Niko Kuret**. Njegovo največje in najbolj znano delo je etnološki pregled slovenskih narodnih običajev **Praznično leto Slovencev**. Kuret je napisal ali priredil veliko dramskih tekstov, objavljaj pa je tudi poezijo.

TUDI TO JE AVSTRALIJA

Stran pripravlja Stanka Gregorič

Avstralski vesoljec dr. Andy Thomas ta trenutek kroži okoli Zemlje

Si lahko zamislite kakšen je občutek biti 390 km nad Zemljjo in vsakih 100 minut "prečkat" svoje rojstno mesto? (Avstralijo "prečka" petnajstkrat na dan). Za dr. Andyja Thomasa je to Adelaide, kjer se je rodil 18. decembra 1951. V vesolju je bil prvič z vesoljsko ladjo Endeavour maja leta 1996. Letos 22. januarja pa se je pridružil vesoljem ruske vesoljske ladje Mir je v dvanajstih letih, odkar je v orbitu, obkrožil Zemljjo že 68.500 krat. Andy se bo vrnil domov maja letos. Ekipa Mir-a raziskuje okolischeine pod katerimi bi ljudje lahko živelii v vesolju dlje časa, prav tako pa tudi opazuje Zemljjo.

Kaj ima žaba opraviti s sydneyjskimi olimpijskimi objekti?

Rumeno-zeleno žabo so odkrili na področju sydneyjskega Homebush Baya leta 1993, ko so pričeli z deli okoli olimpijskih objektov. Takrat je bila ta mala avstralska naravna znamenitost v nevarnosti, bali so se, da bo izginila, toda danes tamkajšnja žabja kolonija šteje še vseeno 250 žabic.

Najnaprednejši urbani predel Queenslanda Noosa Waters

Pred kratkim nagrajen kot queenslandske najnaprednejši urbani obalni predel, se Noosa Waters zdaj predstavlja tudi z najmodernejšo ulico The Promontory. Hiše ob morski obali s čudovitim pogledom na morje rastejo kot gobe po dežju, prodajalci pa opozarjajo, da je zadnji čas, da se zainteresirani odločijo za nakup, kajti cena hiš se bo kmalu dvignila.

GLAS SLOVENIJE

Avstralija največ kožnega raka - bo cepivo proti tej nevarni bolezni uspešno?

Bodo zdravniki iz brisbandske bolnišnice Mater Hospital kmalu izumili cepivo proti kožnemu raku? Obsežne raziskave so že dlje časa v toku, zdaj cepivo proti kožnemu raku preizkušajo na desetih obolelih in upajo, da bodo prišli do pozitivnih rezultatov že čez dobrih šest mesecev.

Žetev bombaža nad- zorovana satelitsko in obdelana z računalniki

Žetev bombaža se mora opraviti ob pravem času, še pred jesenskim dežjem. Severozahodno od Moreeja so pred kratkim poželi na 25.000 hektarjih za 90 milijonov vrednega bombaža. Letos ni bilo strahu da bi se pred žetvijo pojavilo deževje. Zanimivo: bombažna polja danes nadzorujejo s sateliti, podatke pa obdelujejo z računalniškimi programi. Naslednji sta žetev riža in žita.

Slovenski prehrambeni artikli na policah avstralskih trgovin

V Avstraliji lahko že dolga leta najdemo na policah kontinentalnih delikatesnih in drugih, tudi samopostežnih, trgovinah prehrambene article iz Slovenije. Kupovali smo jih in kupujemo jih bolj zaradi domoljubnih razlogov. Danes se v teh trgovinah dobi tudi slovensko bučno olje Oljarne Fram, čaji Droege Portorož, ribje konzerve Delamarisa iz Izole, Radenska mineralna voda (ta je najbolj priljubljena), proizvodi Kolinske kot so pudingi, juhe in še dosti drugih stvari.

Pred dnevi pa se je pojavil v delikatesi vanilin sladkor Regina, katere proizvajalec je prav tako Kolinska prehrambena industrija iz Ljubljane.

Na vsaki vrečki vanilijevega sladkorja je drug recept za pecivo, in to v slovenščini in hrvaščini. Postrežejo vam z recepti za: jabolčni kolač, biskvitno rulado, venčni kolač, fino skutno torto, pomarančno torto... na prvi strani vsake vrečke je barvna slika določenega peciva. Prijeten občutek: v avstralski trgovini recept v slovenščini!

Kupujete morda tudi vi kakšen slovenski proizvod?

Avstralska jagnjetina z okusom?

Novozelandski farmerji pasejo ovčke na travni kjer so zasadili majoran, timijan, česen, peteršilj in druga zelišča. Na to jih je prisilil azijski trg. Avstralski farmerji se počasi odločajo za isto metodo in tako bo tudi njihovo meso ukusnejše in "marinirano" še preden žival zakoljejo.

V NSW porabijo manj za zapornike, v SA največ

V NSW stane zapornik državo na leto le 23.375 dolarjev. Največ pa v Južni Avstraliji, kjer stane davkopalčevalce vsak zapornik 56.438 dolarjev na leto. Viktorija je druga po vrsti, Queensland pa drugi od spodaj navzgor z 39.170 dolarji po zaporniku.

Najmočnejši industrijalec našega časa, računalniški guru in lastnik Microsofta iz ZDA Bill Gates v Melbournu, Sydneju in Canberri Proti ustanovitvi azijsko-pacičnega računalniškega regionalnega centra v Avstraliji

Računalniški guru, Američan Bill Gates je prebil sredi marca v Avstraliji 48 ur, "down under" je priletel v svojem lastnem letalu. V času od prihoda v Avstralijo in do odhoda iz Avstralije se je njegov bančni račun zvišal za 15 milijonov ameriških dolarjev. V Melbournu se je srečal med drugim tudi z avstralskim prvim ministrom Johnom Howardom. Obiskal je Sydney, v kabinetu avstralske vlade pa je spregovoril o internetu, Web TV ter Microsoftovih interesih v Avstraliji. Avstralska vlada si prizadeva ustanoviti regionalni center za informacijsko tehnologijo za azijsko-pacično področje, toda Bill Gates temu nasprotuje in ne želi da bi Avstralija dobila podobno varianto Microsoftovega instituta kot že obstaja v Cambridge univerzi v ZDA. Podrobnosti o Gatesu in njegovem obisku v Avstraliji na straneh: <http://www.theage.com.au/daily/980318/news3html>

Bill Gates

V osemnajsetih državah po svetu je zaposlenih v Bill Gatesovih podjetjih 22.000 ljudi. Gates je tako bogat, da bi lahko razdelil vsakemu Zemljjanu po 11 dolarjev in bi mu še vedno ostalo 75 milijonov. Avstralskega mogotca Kerrya Packerja bi lahko "kupil" desetkrat.

TO IN ONO IZ SLOVENIJE

Nova veleposlanica ZDA v Sloveniji

WASHINGTON /DELOFAX/-

Ameriški predsednik Bill Clinton je imenoval Nancy Halliday Ely-Raphel za veleposlanico v Sloveniji. Hallidayeva je pravnica, na ameriškem zunanjem ministrstvu pa je opravljala dolžnost koordinatorke za Balkan in je odigrala pomembno vlogo pri daytonskem sporazumu.

Izetbegovič v Sloveniji

LJUBLJANA /NEDELO/-

Predsednik predsedstva Bosne in Hercegovine Alija Izetbegovič se je mudil 9. in 10. aprila na vabilo Milana Kučana na prijateljskem in uradnem obisku v Sloveniji. Srečal se je tudi s premierom Janezom Drnovškom.

Izbran strokovni pogajalski tim za pogajanje z Evropsko unijo

LJUBLJANA /DELOFAX/-

Slovensko desetčlansko "ožjo" pogajalsko skupino za pogajanje z Evropsko unijo bo vodil dr. Janez Potočnik, ki pa bo imel po sklepu vlade celo dva namenika, dr. Borisa Cizlja in mag. Franca Buta.

Praznik mesta Ljubljane

LJUBLJANA /DELOFAX/-

Koroški vojvoda Spanheimski, ki je imel v lasti ljubljanski grad, je 13. aprila 1243 izdal listino, s katero je jurkloštrskemu samostanu podaril zemljišče v obzidanem delu mesta na vnožju grajskega griča in tam dovolil postaviti redovno hišo. V počastitev prve omembe Ljubljane kot utrjenega mesta njeni sedanji prebivalci sredi aprila že tretje leto zapored slavijo mestni praznik (vendar pa so svetniki določili za datum praznika 14. in ne 13. april).

Ob tej priložnosti je oddelok za gospodarske dejavnosti in turizem spet pripravil več družabnih prireditev, med njimi tudi znamenito namakanje goljufivega peka, ki si ga je bilo mogoče ogledati na Tromostovju v nedeljo, 12. aprila v izvedbi gledališča Ane Monro.

Najvišja priznanja slovenskim akademikom

LJUBLJANA /DELOFAX/-

Trije slovenski akademiki so dobili priznanje Mednarodnega združenja humanistov: dr. France Bernik, predsednik SAZU (Slovenska akademija znanosti in umetnosti), Ciril Zlobec podpredsednik SAZU in nekdanji dolgoletni predsednik Slovenske akademije dr. Janez Milčinski.

Premoženje Karadjordjevičev

SVOBODNA SLOVENIJA -

Potomci dinastije Karadjordjevičev razmišljajo o sprožitvi vprašanja lastništva nad premoženjem pri Evropski uniji. Karadjordjeviči ne morejo priti do premoženja v Sloveniji in Hrvaški vse dotlej, dokler Zvezna republika Jugoslavija ne ukine ukaza FLRJ iz leta 1947, na podlagi katerega je članom nekdanje kraljevske družine odvzeto državljanstvo in konfiscirano premoženje.

Novi zakon - cene v markah so protizakonite

VEČER/- V soboto, 28. marca je v Sloveniji začel veljati zakon, po katerem je prepo-vedano objavljati cene samo v tujih valutah. Kot vemo so veljale marsikje po Sloveniji cene v nemških markah. Zdaj mora biti cena blaga oziroma storitev označena v tolarjih. Kazen za prekršek je 200 tisoč tolarjev. Nič pa ne bo narobe, če bodo cene v trgovinah označene hkrati v tolarjih in tuji valuti. Ta zakon bo veljal tako dolgo, dokler se ne bo Slovenija znašla v "naročju" evropske valute evra.

Spremeniti morajo cene

VEČER/- V mnogih slovenskih hotelih, motelih, gostilnah in drugih turističnih objektih so morali pred dnevi spremeniti cene v jedilnih listih ali nastanitvenih cenikih iz mark, dolarjev in šilingov v tolarje. Tega ne bodo mogli takoj popraviti v katalogih turističnih agencij, ki so že na tržišču.

Novi ceniki za avtomobile že nared

VEČER/- Pri Citroenu Slovenija, pri prodajalcih Oplov in Fiatov, Porsche Slovenija in pri drugih že spreminjajo cene avtomobilov v tolarske. Nekateri vidijo v novostih težave, saj so carine vezane na tujo valuto, ta pa se spreminja. Tudi končno ceno avtomobilov bo težavno oblikovati trajno, najverjetnejše pa bodo morali za trajnejše cenike valutna tveganja vračunati v ceno.

Pomladno vino

BIZELJSKO /DELOFAX/-

Na družinski kmetiji Milana Pinteriča na Bizejškem se vedov. Tako so 7. aprila stiskali lani potrgano grozdje modre frankinje z Nimnika in Drenovca, ki so ga shranili na zračnem podstrešju. Rozinam podobne suhe jagode so obdržale sladkor, iz stiskalnice pa je pritekel gost aromatičen sok. Vino bodo pili po kapljicah.

Kendov dvorec med sebi enakimi

SPODNJA IDRIJA /DELO/- Več kot 600 let star spodnjeidrijski dvorec je postal člen v avstrijski verigi Schlosshotels. V njej Slovenijo že zastopa nekdanja rezidenca kralja Aleksandra, protokolarna vila Bled. Verigo Schlosshotels je leta 1952 ustanovil pravnuk avstrijskega cesarja Franca Jožefa I. grof Karl Graf zu Stolberg. Veriga združuje v gradovih in dvorcih urejene hotelske objekte predvsem v Avstriji.

Štukljev skok čez lužo

NEW YORK /DELOFAX/-

Slovenski olimpionik Leon Štukelj bo v sredo, 15. aprila pričel petdnevni obisk v New Yorku. Obisk sodi v okvir praznovanja njegovega 100. rojstnega dne. Glavna organizatorja obiska sta podjetje A&E Trading Inc. pod vodstvom Emila Gasparija in slovenski konzulat, ki sta skupaj z misijo pri ZN in slovenskim turističnim uradom pripravila bogat program. V 100. nadstropju stolnice Empire State Building bodo Štuklju izročili priložnostno darilo. V klubu Athletic bo

Tokratni potres eden najhujših po

2. svetovni vojni

LJUBLJANA /STA/-

Po potresu na Kozjanskem leta 1974 in v Posočju leta 1976 je bil letosni potres na velikonočno nedeljo, 12. aprila eden najhujših, ki je prizadel Slovenijo po drugi svetovni vojni (8 po Mercallijevi lestvici). Najhujši potres je sicer prizadel 26. marca 1511 Idrijsko, dosegel je 10. stopnjo po Mercallijevi lestvici, takrat je umrlo 12.000 ljudi, porušilo je skorajda vse gradove na Gorenjskem, Notranjskem in Dolenjskem.

Ravno na veliko noč pred 103. leti, 14. aprila 1895 je območje Ljubljane zatreslo in porušilo deset odstotkov hiš, takrat je potres dosegel jakost 8. do 9. stopnje po Mercallijevi lestvici.

Prav v nedeljo, 12. aprila letos ob 15.00 uri pa je v ljubljanski stolnici nadškof in metropolit dr. France Rode vodil potresno pobožno mašo ob 103. obletnici ljubljanskega potresa.

Na Brezjah zahvalna slovesnost za samostojno Slovenijo

BREZZE /STA/- Na Brezjah je na cvetno nedeljo potekala zahvalna slovesnost za urenščeni sen samostojne Slovenije leta 1991, ob tej priložnosti pa so na zunanjih stenih kapele Marije Pomagaj odkrili in blagoslovili ploščo Mariji Pomagaj - kraljici Slovencev. Omenjeno zahvalo slovenski verniki izrekajo ob 150-letnici programa Zedinjenje Slovenije in 130-letnici narodnih taborov. Bogoslužje je vodil ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode, ki je med rugim dejal, "da moramo na tem temelju vztrajno graditi in utrjevati strukture slovenske države in razvijati državniško zavest". Na njem je treba graditi demokratično družbo, ki bo slonela na pravičnosti in pravu ter na spoštovanju človekovih pravic. V kulturnem programu je spregovoril tudi prvi obrambni minister Janez Janša, v imenu prvega predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta je njegov govor prebral predsednik sveta stranke SKD Jože Zupančič.

TO IN ONO IZ SLOVENIJE

Slovenija transplant bo zaživel

LJUBLJANA /DELOFAX/ – Presaditev človeških organov so dragi medicinski posegi. V Sloveniji so prvo ledvico z živega dajalca presadili že leta 1970, poleg 17 presaditev srca so v Kliničnem centru opravili tudi vse druge pomembne transplantacije. Pred kratkim pa so simbolno ustanovili organizacijo Slovenija transplant. Na presaditev ledvic čaka ta hip v Sloveniji 163 ljudi, novo srce 39 ljudi, tudi na presaditev jeter čaka veliko ljudi. Slovenija transplant se bo vključila v evropsko mrežo Eurotransplant in tako bodo različne presaditve hitrejše in uspešnejše.

Rogaška Slatina in Borza humorja

ROGAŠKA SLATINA /VEČER/ – Prvi april je dan, ko na Borzi humorja trgujejo s humorjem. Leto-šnja tema je bila *Vse moje ljubezni*. Vsako leto namreč v literarnem nate-čaju določijo te-mo, oblike pris-pevkov pa so lahko različne. Najboljše prispevke so pred-stavili v Kristalni dvorani, kjer je zapel Andrej Šifrer.

Kristusovo kruno na Teharjah prav zdaj vlivajo

CELJE /VEČER/ – V Parku spomina na Teharjah je že postavljen gradbeni temelj za osrednji spominski objekt, imenovan Kristusova trnova kruna ki bo predstavljal četrtnino spominskega parka. Zgradili pa naj bi ga do oktobra. Prav te dni gradbinci vlivajo 70 ton težko betonsko kruno, ki bo do 20. aprila zavarovana v opažu. Objekt bo visok 18,5 metra.

Prenovili dom na Jožefovem hribu

CELJE /DELO/ – Misijonska družba lazaristov je prenovila dom na Jožefovem hribu, v njem zdaj ponujajo poceni nastanitev.

Tobačni muzej

LJUBLJANA /DELO/ –

Muzej Tobačne tovarne Ljubljana je nastal pred sedmimi leti, ob 120-letnici tovarne, ko je skupaj z Mestnim muzejem pripravila razstavo Opojnost tobaka. Razstava so kot stalno zbirko prenesli v prostore tovarne in danes je ličen muzej odprt za vse, ki si želijo ogledatigodovino tobaka. Razstavljeni predmete od pip, starih škatlic cigaret in cigar, cigaretnic, tobačnic do raznih listin so muzealci odkrili ali pa so jim jih ljudje podarili.

Železniški muzej - svetovni rekord glede na majhnost železniškega omrežja

LJUBLJANA /DELO/ –

Najstarejša in verjetno tudi najbolj dragocena rekvizita, s katerima se lahko pohvali železniški muzej v Ljubljani, sta nedvomno original Uradnega lista iz leta 1857 s prvim predpisom o uniformirjanju železničarjev in takratni vojni red na progi Dunaj-Trst, ki je bila dokončana istega leta. Slovenske železnice imajo več kot 2000 evidentiranih muzejskih predmetov, od tega 60 lokomotiv in 50 drugih vozil, kar je svetovni rekord glede na majhnost slovenskega železniškega omrežja.

Sodoben Kamnik

KAMNIK /VEČER/ – V novem mestnem središču Kamnika bodo na 40 tisoč kvadratnih metrih zgradili 200 stanovanj, manjši hotel, veliko blagovno hišo in celo vrsto lokalov in pisarn. Z rušenjem 40 metrov visokega in 44 let starega.

Za vrhunski turizem na Gorenjskem

LJUBLJANA /NEDELO/ –

Nam vsem dobro znani frančiškan pater Ciril Božič, rektor bazilike Marija Pomagaj na Brezjah namerava razširiti ploščad za romarje pred bazilikom in v čast druge obletnice papeževega obiska na Brezjah postaviti skulpturo svete družine. Zlatko Kavčič, direktor Gorenjske banke in obenem predsednik Turističnega društva Lesce napoveduje, da bo dva tisoč domačinov sodelovalo v programu prireditev ob štirideseti obletnici Šobca. Legendarni Slavko Avsenik pa si želi, da bi postal Bled z Begunjami po ameriškem vzorcu Nashville narodnozabavne glasbe Evrope, pridružile naj bi se jim še godbe na pihala in vse skupaj naj bi trajalo mesec dni.

Ižakovski turizem

LJUBLJANA /NEDELO/ – Če bo šlo vse po načrtih, bodo krajani Ižakovcev, ki na obrežju Mure, na otoku ljubezni, že nekaj let uspešno oživljajo tradicijo murskih bujašev (vzdrževalcev rečnih brežin in struge), sredi aprila začeli graditi plavajoči mlin na Muri. Mlin bodo splavili do avgusta, ko prirejajo turistično prireditev – burjaške dneve.

V Ormožu umirajo ženske najmlajše v Sloveniji

ORMOŽ /VEČER/ – Podobno je na območju Lenarta, Slovenskih konjic, Hrastnika in Brežic. Ženske umirajo zdaj predvsem zaradi bolezni obtočil (srca, ožilja), to je posledica premastne hrane, alkoholizma in kajenja. Tudi zaradi bolezni prebavil je smrtnost visoka, da bodo zbolele na jetrih je možnost 2,2-krat višja kot drugod.

Uspeh Srebotnikove

HVAR /STA/ – Katarina Srebotnik, mlada teniška igralka, (ki smo jo imeli priložnost spoznati tudi v Avstraliji) je skupaj s Spličanko Jeleno Kostanič zmagovalka tekmovanja dvojic na ITF turnirju na Hvaru.

Radovan Skubic bo tekel na Mt. Blanc - ultramaratonski podvig leta

ZASAVJE /VEČER/ – Radovan Šubic zasavski maratonec se bo 29. julija odpravil na 1062 km dolgo pot do Mt. Blanca v Franciji. Na vrhu Mt. Blanca naj bi se tek končal 9. avgusta. Vznemirljivo je že, če 4807 visok vrh osvojiš kot alpinist, Radovana zato vsi sprašujejo ali je "čisto pri sebi".

Peganov sanjski povratak

PARIZ /DELOFAX/ – Kazalo je že, da so poškodbe dokončno načele živce in ogrozile kariero slovenskega telovadca Aljaža Pegana toda pred dnevi jev pariški dvorani na drogu premagal vso svetovno elito. Četrta, zadnja tekma za svetovni pokal, bo te dni v Vancouveru. Na finale, ki bo konec maja na Japonskem se bo uvrstilo najboljših šest telovadcev z vsakega orodja in mnogoboja. Pegan se je z zmago v Parizu gladko prebil med šesterico najboljših na drogu. Kljub temu pa na finale ne bo odpotoval, v pravilih namreč piše, da mora telovader nastopiti vsaj na treh tekmacah, Pegan pa tega ni zmogel zaradi prejšnjih poškodb.

ZAPISALI SO ŠE V....

Sydney Morning Herald

Sydney, 4. 4. 1998 – Pod naslovom *Secret germ attack on Tito tried to use the Max factor* sydneyški dnevnik piše o najnovejšem odkritju: 1. marca leta 1953 je takratni sovjetski voditelj Josip Stalin po večernem pijačevanju pregledal pravkar prispele novice, ki so pricurljale po njegovih tajnih kanalih - takrat je bila to sovjetska obveščevalna služba KGB. Nemalo je bil presenečen, novice so bile porazne: NJEGOV UKAZ DA Z BAKTERIJO ZASTRUIJO JUGOSLOVANSKEGA PREDSEDNIKA TITA NI BIL IZVRŠEN. Dokument iz Kremlina, ki govorji o tem poskusu je prišel na dan pred dnevi v Washingtonu. V angleščini ga je predstavil *Cold War International History Project of the United States Government-supported Woodrow Wilson International Center for Scholars*.

Po dokumentih naj bi izvršil "bakterijski atentat" na Tita Josif Romual'dovich Grigulevich, poznan pod pseudonimom Max. Ta naj bi se srečal s Titom v vlogi diplomata v Beogradu in imel z njim intervju. Toda v času srečanja z jugoslovenskim predsednikom naj bi pričela delovati naprava, za katero ne bi vedel niti sam Max in ta naj bi izločila smrtonosno bakterijo. Umrila naj ne bi samo Tita ampak tudi vse prisotne. Maxu pa bi vbrizgali antibakterijski serum, ki bi mu rešil življenje. Drugi Stalinov peklenski načrt kako bi se rešil Tita naj bi bila škatlica za nakit - ko bi jo Tito odprl bi se razširila strupena substanca - živčni plin.

Dokumenti, ki jih je imel edino Stalin, pa ne povedo zakaj poskus attentata nad Titom ni uspel. Stalina je kmalu, le nekaj dni za tem, zadela kap. V Kremlju je ležal v komi štiri dni, umrl je 5. marca 1953. Tito je Stalina preživel 27 let, umrl je naravne smrti leta 1980.

Danes se postavlja vprašanje: koliko takšnih in podobnih poskusov umora pa je Sovjetski zvezi uspelo uresničiti? (Op.u.: Po vsem tem ni treba dosti ugibati kako močna je bila že takrat jugoslovanska obveščevalna služba, da je preliščila sovjetsko s Stalinom vred.)

Tivoli Software

PO Box 211 Double Bay 2028 NSW Australia Telephone
0411629505

Learn 300 Slovenian sayings
with their English equivalents and translations

Slovenski pregovori

Slovenian Language learning software for Windows 95
Price: \$29.90 + \$5.00 postage and packaging

Personal cheques, Visa, MasterCard and BankCard
accepted.

Delivery within 7 days.

ŠOLSTVO

Obvestilo Veleposlaništva RS Canberra

Center za slovenščino pri Filozofski fakulteti v Ljubljani bo tudi letos organiziral Poletno šolo slovenskega jezika. Tečaj bo trajal od 5. julija do 1. avgusta 1998. Obsegajo 20 šolskih ur (po 45 minut) na teden. Pouk poteka od 9.00 do 12.30, lahko pa se odločite tudi za dodatni popoldanski tečaj. Ob koncu Poletne šole bodo vsi študentje prejeli potrdila o opravljenem tečaju, udeleženci višjih stopenj pa bodo lahko opravili tudi jezikovni izpit.

Šolnilna za štiri tedenski tečaj znaša 660 USD, namestitev 550 USD. Za dvotedenski tečaj znaša šolnilna 370 USD, namestitev pa 280 USD. Ministrstvo za šolstvo bo podelilo tudi nekaj štipendij za šolnine. Prošnjo lahko do 30.4. naslovite na naslov:

**Ministrstvo za šolstvo
in šport**
Roman Gruden
Ulica stare pravde 6
1000 Ljubljana, Slovenija

Naslov za dodatne informacije in prijave, ki jih morate poslati do 31. maja, je naslednji:

**Poletna šola slovenskega
jezika**
Filozofska fakulteta
Aškerčeva 2
1000 Ljubljana, Slovenija
tel/fax: +386 61 125 70 55
e-mail:
center-slo@ff.uni-lj.si

Center za slovenščino bo organiziral tudi Celoletno šolo slovenskega jezika, ki se začne oktobra letos. Prijave sprejemajo na istem naslovu do 31. avgusta, prav tam pa lahko dobite tudi vse dodatne informacije.

Diplomatsko konzularna predstavnistva

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Advance Bank Centre - Level 6
60 Marcus Clarke Street,
Canberra City
telefon: (06) 243 4830
fax: (06) 243 4827
Pisma in drugo pošto
poslati na naslov:
Embassy of Slovenia
P.O.Box 284 - Civic Square,
Canberra ACT 2608
Veleposlaništvo je odprt vse
delovne dni od 9.00 - 17.00
uradne ure so od 10.00 - 14.00
*

Konzulat RS (Sydney)

Častni konzul Alfred Brežnik.
Obisk urada izključno
po dogovoru
(By appointment only)
telefon: (02) 9314 5116
fax: (02) 9399 6246
Poštni naslov:
P.O.Box 188
Coogee NSW 2034
*

Konzulat RS Nova Zelandija

Častni konzul Dušan Lajovic
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower
Hutt (Wellington) NZ
telefon: (04) 567 0027
fax: (04) 567 0024
Poštni naslov:
P.O.Box 30247 Lower Hutt NZ
Poštni naslov v Avstraliji:
P.O.Box 5
Smithfield NSW 2164
telefon: (02) 9604 5133
fax: (02) 9604 009
*

Konzulat Avstralije

Častni konzul Viktor Baraga.
Trg Republike 3/XII, Ljubljana
1000, Slovenija.
telefon: (61) 125 4252
fax: (61) 126 4721

*Od naslednje številke
Glasa Slovenije boste lahko
poravnali naročnino tudi z vašo
kreditno kartico
(Master Card, Visa Card)*

...da, toda samo na filmskem platnu, vendar je bilo to srečanje resnično nekaj posebnega. Avstralski filmski režiser Richard Flanagan je letos prvič v svoji karieri sodeloval na filmskem festivalu in v svojem filmu »The Sound of one Hand Clapping« prikazal življenje avstralskih Slovencev v povojnih letih.

Vsako leto februarja se namreč v Berlinu, glavnem mestu Zvezne republike Nemčije, zbere svetovna filmska elita na Berlinskem festivalu, ki ga imenujejo tudi Berlinale. To je tretji največji filmski festival v Evropi, poleg konkurenčnih v Cannesu in v Benetkah. Na letošnjem, že 48. filmskem festivalu, ki je trajal 10 dni, so v številnih dvoranah po mestu prikazali skupno več kot 300 filmov. Ob Berlinalu so sočasno potekali: 28. mednarodni forum mladega filma, 21. otroški filmski festival, filmska retrospektiva, homage ali posvetitev serije filmov enemu igralcu (letos je bila to francoška igralka Catherine Deneuve), dokumentarni film, panorama - skratka vse, kar je mogoče zaslediti v filmski industriji. V okviru letošnjega Berlinala pa so se v uradnem, tekmovalnem delu, kjer je bilo prijavljениh 29 filmov, številni režiserji, producenti ter igralki in igralci tako rekoč z vseh petih celin potegovali za filmske nagrade - zlatega in srebrnega medveda. Medved je namreč simbol mesta Berlin in eno največjih odličij, ki se - poleg nagrad v Cannesu in Benetkah - podeljujejo na festivalih v Evropi. Najvišje priznanje - zlatega medveda - je letos dobil režiser Walter Salles iz Brazilije za film »Central do Brasil«. Srebrnega medveda so podelili irskemu režiserju Neilu Jordangu za film »The Butchers Boy«, za najboljšo žensko vlogo je srebrnega medveda dobila Brazilka Fernanda Montenegro, za najboljšo moško vlogo pa Američan Samuel L. Jackson. Specjalno nagrado žirije je prejel film »Wag the Dog« ameriškega režiserja Berryja Levinsona o domnevni spolni afери ameriškega predsednika, nagrado občinstva pa je prejel francoski film »On connaît la chanson«.

Richard Flanagan je bil s svojimi petintridesetimi leti eden najmlajših režiserjev, ki se je v uradnem, tekmovalnem

AVSTRALSKI SLOVENCI V BERLINU...

Richard Flanagan, žena Majda in skladatelj filmske glasbe

delu s svojo produkcijo potegoval za filmsko odličje. Flanagan letos sicer še ni dobil nagrade, če pa bo tudi v prihodnje delal tako dobre, tako močno emocionalne filme kot tega, s katerim se je letos predstavil, mu naslednjic priznanje prav gotovo ne uide.

Naslov filma »The Sound of one Hand Clapping« bi morda lahko prevedli kot »Zvok ploskajoče roke« (lahko pa bi pomenil tudi »klafut«) ali pa še veliko drugega - tudi režiser sam prepusta vsakemu posamezniku, da si naslov po svoje razloži). V berlinskih brošurah so film napovedali kot tematično dramo, ki se dogaja na začetku petdesetih let, prikazuje pa odlomke iz življenja slovenskih emigrantov, ki so po drugi svetovni vojni prišli s trebuhom za kruhom v Tasmanijo, na otok na najjužnejšem koncu Avstralije. V sestavljanju mozaika te zgodbe zajame štiri generacije Slovencev.

Nas, ki živimo v Berlinu, v Evropi, seveda v popolnoma drugačnih razmerah, je ta tematika izredno pritegnila.

Pozornost pritegne že začetek filma. Mehko se po dvorani razlijeta melodija in besede nam Slovencem dobro znane pesmi »Spanček, zaspanček, črn možic, hodi ponoci, nima nožic...«, ki z rahlimi presledki prihaja iz grla neke otožne, trpeče matere. Kako dolgo že nissem slišala te pesmi; sedaj prihaja iz neke daljne dežele, z otoka, ki leži na drugem kon-

cu sveta, še južneje od Avstralije. V segmentih počasi spoznavam zgodbo Sonje, glavne junakinje filma, sedaj že odraslega dekleta, ki je zaposleno kot natakarica v nekem lokalnu v Sydneyju.

Ko mora Sonja v celo povezano ruto pri letališkem pregledu razgrniti pred carinikom, zagledamo v njej črepinje nekega razbitega vrča. Sonja začne v mislih odmotavati skrivnosti preteklosti in sestavljati mozaik svojega življenja. Nenadoma stoji pred nami triletna deklica, lepa kot porcelanasta lutka, z rdečimi lički, takimi, kot jih je slikal slovenski slikar Gaspari. Ne more razumeti, zakaj se mama poslavila od nje, zakaj odhaja in jo pušča v temni noči samo. Za materjo ostane samo sled v snegu... Za očeta Bojana po tem dogodku življenje izgubi smisel, brezupnost prične utapljati v pijači, zase in za otroka ne vidi nobene prihodnosti več. Z majhno placo, ki jo dobiva za delo na ogromnem jezu, ki ga gradijo, se s hčerko Sonjo prebijata skozi življenje. Sonja odrašča; oče ne zmora vsega in jo prepusti v oskrbo znancem. Čeprav za to odšteje dobre denarje, poskus, da bi ostala pri družinskih znancih, spodeliti, saj se ji moški - sam razočaran nad svojim zakonom - želi približati na nedovoljen način. Sonja si želi živeti z očetom, srečno in v upanju, da bo nehal piti, skrbi zanj, poskuša ga na lep način pregovoriti, naj pusti pijačo, toda

prepad med njima je vsak dan večji. Ko jo oče oklofuta, včasih tudi pretepe, je Sonja pocasi dovolj. Lepega dne odide. Svetli trenutki filma so srečanja Sonje z nekdanjo dobro prijateljico matere Marije. Prizori, kako ta dobra Slovenka Sonjo spodbuja, kako ji stoji ob strani, ko zve, da je dekle noseče, kako mesita krūh, ki ga je treba pri gnetenju potegniti, da je dober, ostanejo v spominu. Tako verodostojno in toplo so predstavljene, kakor da bi človek stal ob materi in krušni peči doma v Sloveniji.

Vedno znova smo spet na realnih teh sedanjosti. Sonja se v segmentih vrača v preteklost in ob neki priložnosti najde fotografijo starejšega moškega v krsti. Na vztrajno prigovarjanje, v dialogih, ki niso vedno čisto nežni in iz katerih veje resnica, da so vedno imeli prekleti trdo življenje, ji oče končno pove, da je to Marijin oče in da je mati naredila samomor zato, ker jo je pregnala preteklost. SS-ovci so ji med vojno pred očmi ustrelili očeta, potem pa so se naslajali ob tem, da so Marijo posili. Dobro in zlo si v filmu ves čas stojita nasproti. Sonja dela v Sydneyju in vedno pogosteje razmišlja o očetu, o življenju enega in drugega. Po mnogih letih odsotnosti se želi očetu približati, vendar jo ta ignorira. Tudi takrat, ko zve, da je noseče.

Odlčajoči trenutek nastopi, ko začne Bojan brskati po kartonasti škatli, kjer najde tudi Marijine in druge fotografije. Del slike, na kateri on drži Sonjo v naročju, delno prekrije s tisto, kjer Marija pestuje njunega otroka; naenkrat vidi pred seboj spet družino. V njem se prebudijo občutki, morda celo ob misli na otroka, ki ga sedaj Sonja nosi pod srcem. Bojan odkloni povabilo prijatelja, da gresta v gostilno. Raje vzame v roke les in orodje ter prične z veliko vnemo izdelovati to, kar je bilo v njegovih domovini ob rojstvu otroka vedno pripravljeno. Če ne prej, se v dvorani zasliši pritajeno klipanje, ko oče nenadoma stoji v lokalnu, kjer Sonja, ki je tik pred porodom, še vedno dela, in ji položi pred noge zibelko, visoki stolček za otroka in leseni otroški voziček. Nekaj zelo slovenskega, z izrezljano ornamentiko Gorenjske.

Daniela Žula, Berlin

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Morda niste vedeli, da je bil A.M. Slomšek v Vuženici nadžupnik, dekan in šolski nadzornik od leta 1838 do 1844

PLES

Družina Rebula prava plesna družina

NOVA GORICA /PRIMORSKE NOVICE/ – 28. marca je bilo v Športnem centru v Šempetu državno prvenstvo v latinskoameriških plesih na Goriškem, ki ga je ob 18-letnici obstoja priredil Plesni klub Nova Gorica. Gonilna sila turnirja, kluba in športnega plesa na Goriškem je čisto prava plesna družina Rebula. Zakonca Dragica in Boris (na fotografiji) poučujeta ples in vodita klub, tekmovalno pa uspešno plešejo vsi trije njuni otroci. Na prvenstvu so nastopili tudi trije ljubljanski plesni pari, ki so v dosedanji karieri osvajali naslove svetovnih prvakov. To so Andrej Škuča - Katarina Venturini, Matej Krajcar - Jasna Koselj in Roki Česen - Jasna Gradišar.

ZNAMENITI SLOVENCI

Janez Puhar, izumitelj fotografije na steklo

/SLOBODNA SLOVENIJA/ – Postopek fotografiranja na steklo je leta 1843 izumil Slovenec Janez Avguštin Puhar, duhovnik in župnik v Kranju. Stekleno ploščo je ispostavil najprej žveplenim plinom, potem še jodovim param, osvetil pa v "camari obscuri", ki je imela na dnu posodico z živim srebrom. Tam, kamor je padlo več svetlobe, se je med ekspozicijo nabralo več živega srebra kot drugod. Nastalo sliko je razvil v bromovih hlapih, fiksiral pa z alkoholom. Njegovo prvenstvo mu je 17. junija 1852 končno priznala tudi francoska Academie Nationale Manufacturiere et Commerciale z diplomo, v kateri ga imenuje "inventeur de photographie sur verre". Puhar je svoje fotografije - dagero-tipije - imenoval "svetlo-pise" /leta 1849/. V Kra-nju, kjer je nazadnje živel in tudi bil pokopan, imajo danes fotoamaterji svoj klub, imenovan Fotoklub Janez Puhar Kranj. Prvega so imeli že leta 1910, v Ljubljani pa je bil Klub amaterjev-fotografov že od leta 1889, med prvimi v Evropi.

Slovensko društvo Sydney

Odbor Slovenskega društva Sydney
vas vabi

DOBRODOŠLI!

2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164

Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447

RAČUNALNIŠTVO INTERNET

MusicNet – glasba na internetu

KOPER /PRIMORSKE NOVICE/ – Kmalu bo na internetu mogoče najti glasbeno-informatički sistem, imenovan MusicNet, ki bo urejal glasbene informacije na območju Slovenije. Stran bo dokončno postavljena 1. maja letos. Iskalci bodo lahko našli med 87 kategorijami prireditve, agencije in založbe, studio in oprema, trgovina in servis, stran pa jih bo usmerjala tudi po svetovnem glasbenem spletu. Obiskovalci strani pa si bodo lahko tudi izmenjavali mnenja. <http://www.musicnet.si>.

Internet za dnevno sobo

KOPER /PRIMORSKE NOVICE/ – Čeprav se število zasebnih in poklicnih uporabnikov hitro povečuje, internet še zdaleč ni sredstvo, ki bi ga množično uporabljali za komuniciranje kot recimo televizor ali telefon. Tisti, ki rad posedajo na kavču v dnevni sobi so ostajali doslej praznih rok. Kmalu bo drugače: že septembra bo Philips začel prodajati svoj DVX 8000, ki ga v ZDA prodajajo že od januarja. Izdelek je je nekakšna multi-medijska centrala, televizor in osebni računalnik obenem. Grunding pa je začel prodajati "škatlico", ki jo lahko priključimo na katerikoli televizor, vanjo potisnemo osebno kartico s čipom in povezava z internetom se vzpostavi samodejno. Grunding ponuja še tipkovnico.

RAČUNALNIŠTVO

IBM-ove in druge novosti

TRST, GORICA /NOVI GLAS/ – Češ nekaj mesecev bo IBM poslala na tržišče nov procesor, ki bo imel neverjetne zmogljivosti. Prav tako so že izdelali chip, ki bo lahko uskladiščil vsaj tisočkrat toliko podatkov kot sedanji chipi. Današnji programi bodo sicer na prihodnjih računalnikih delovali smešno hitro. Zato bodo softwarske družbe vrgle na trg nove, večje programe, ki bodo zmožni vsega.

Domača stran Berta Pribca iz Canberre SYDNEY /GLAS SLOVENIJE - INFORMATIVNI CENTER

AVSTRALIJA/Bert ima že lep čas svojo domačo stran. Vanjo zapisuje svoje pesmi in razprave v slovenščini in angleščini, trenutno piše knjigo (40 strani je že narejenih) o "slovenskih spravnih motnjah". <http://users.orac.net.au/~laping>

Domača stran Ljube Pribac o slovenski folklori v Avstraliji

**SYDNEY /GLAS SLOVENIJE -
INFORMATIVNI CENTER**
AVSTRALIJA/

Del Ljubine domače strani govori predvsem o slovenski folklori v Avstraliji oziroma o Ljubini folklorni skupini Prvi rej iz Canberre. Na tej strani lahko najdete še veliko drugih zanimivosti o zgodovini slovenskih narodnih plesov in noš, folklora, o Francetu Maroltu (v slovenščini in angleščini). Iz Ljubine strani je "link" z drugimi slovenskimi folklornimi skupinami kot so France Marolt iz Ljubljane, Tine Rožanc iz Ljubljane in folklorna skupina Val iz Pirana. Na tej strani se nahajajo tudi barvne fotografije Prvega reja in posamezne narodne noše. <http://users.orac.net.au/~lapping/plesi.html>

Izseljensko društvo Slovenija v svetu od 13. marca 1998 na internetu

LJUBLJANA /INTERNET/ – Izseljensko društvo Slovenija v svetu, ki je prostovoljno združenje državljanov, nastalo na pobudo potomcev katoliških izseljencev iz politične emigracije, živečih v Sloveniji, je odprlo svoje strani na internetu, najdete jih na:

<http://www.drustvo-svs.si>

Naš rojak Božidar Kos s sydneyjskega glasbenega konzervatorija na internetu

SYDNEY /ASR/ – Božidar Kos, glasbenik, direktor glasbenega konzervatorija v Sydneyu (Composition Unit, Sydney Conservatorium of Music) ima svojo stran na internetu: <http://www2.arnes.si/finearts/kos/html>

PO SVETU

CELOVEC

/NEDELJA/ – Meseca maja letos naj bi Televizija Slovenija pričela z rednim oddajanjem svojih programov preko satelita. Gre za satelit Eutelsat in Hot bird 3. S poskusnimi oddajami so pričeli že konec lanskega leta. S tem se Slovenija vključuje v mednarodno mrežo prenosa informacij, Slovencem po svetu pa omogoča spremljanje svojih programov. Na avstrijskem Koroškem se Slovenci že pripravljajo na nakup ustrezne opreme za ureditev sprejema, ti pa so povezani z določenimi stroški. Ključni del opreme je, ob ustreznih anteni, digitalni dekoder oziroma t.i. D-box. Sistem je zaenkrat že inštaliran v župnijskih uradih v Selah in Št. Primožu.

ŠPETER

TRST /STA/ – V organizaciji Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm so se 2. aprila v Špetru v Beneški Sloveniji začeli dvodnevni Primorski slovenistični dnevi. Posvet slovenistov z obeh strani meje je bil namenjen obravnavi slovenskega jezika ob italijansko-slovenski meji in spoznavanju kulturnih posebnosti Beneške Slovenije. Drugi dan je bil namenjen spoznavanju jezikovnih in literarnih posebnosti Beneške Slovenije ter obisku nekaterih krajev v Benečiji: Landar, Laze in Trčmuni.

Spodaj: cerkev na Sveti gori

BUENOS AIRES

/PRIMORSKE NOVICE - SOBOTA/ – V cerkvi Sv. Rafaela v Buenos Airesu je imela častno mesto podoba Svetogorske Matere božje. Šlo je za kopijo, delo restavratorja Izidorja Moleta, ki jo je pred dvajsetimi leti prinesel v dar argentinskim rojakom Andrej Simčič. Zdaj je podoba Matere božje nekdo ukradel in argentinski Slovenci so pozanimali v Sloveniji ali je tam na voljo kakšna kopija. Njihovi želji je prisluhnili akademski slikar Lojze Čemažar iz Ljubljane in jim obljudil, da bo izdelal kopijo Moletovega dela.

Sveta gora je romarska točka vernikov iz Primorske, njena zgodovina pa se začenja leta 1539, ko naj bi se Uršuli Ferligojevi prikazala Marija. Originalno sliko, podobo Matere božje z detetom in s prerokoma Izalijo in Janezom Krstnikom, so, kot darilo oglejskega patriarha Marina Grimanija, prinesli na Sveti goro ob posvetitvi cerkvice jeseni leta 1544, leta 1717 so jo kronali. Slika je doživila premike sem in tja. V času soške fronte so jo varovali frančiškani v Ljubljani, po drugi svetovni vojni se je z njo dogajalo vse mogoče, leta 1947 pa naj bi jo ponovno prenesli na Sveti goro. Toda danes je znano, da so naredili trije Goričani načrt za krajo slike in jo odpeljali v Videm, potem pa jo je naenkrat v Vatikanu opazil Hugo Bren, tam so jo restavrirali, 8. aprila 1951 pa se je v Solkanu zbrala množica ljudi in na Sveti goro je krenilo več kot 20 tisoč ljudi – Svetogorska kraljica se je veličastno vrnila.

SLOVENSKO NARODNO IZROČILO

JURJEVANJE /24. april/

Jurjevo je bilo v preteklosti razumljeno v ljudskem koledarju kot začetek pomladi. Današnji krščanski praznik je torej le razvojna oblika veliko starejšega praznovanja, povezanega z obdobjem, ko je vsako leto narava na novo ozelenela. V tem času so odgnali prvič tudi živino na pašo, iz zemlje pa so pokukali prvi jesenski oz. ozimni posevki. Večina jurjevskih šeg je imela torej značaj proslavljanja ozeleneli pomladi, ponovnega rojstva mladega sonca in začetka paše. Ponovna podoba zelene narave je povezana z razmeroma pogostim poimenovanjem "Zeleni" Jurij, ki je poznano v številnih slovenskih pokrajinah.

Največkrat slišimo to oznako prav za oblike jurjevanja v Beli krajini. Tu so se nekatere šege in navade v zvezi z zelenim Jurijem ohranile v današnji čas kot zgodovinski spomin in gledališče zgodovine. Vendar je vse skupaj močno režijsko prikrojeno in namenjeno turističnemu dogajanju. Jurjevanje v Beli Krajini je namreč ponekod že po prvi svetovni vojni skoraj popolnoma izginilo, a so ga na umeten način, torej s pomočjo igre in režije, spet na novo oživili.

V Črnomlju pripravijo v zvezi z Zelenim Jurijem posebno turistično prireditev, ki se imenuje Belokranjsko ali Črnomaljsko Jurjevanje. Ta turistična prireditev je hkrati tudi folklorni festival. Vsebina dogajanja je nastala iz raziskav in razmišljajn folklorista Franceta Marolta pred drugo svetovno vojno. Iz spominov na Jurjevanje v Črnomlju je tako nastal splet nastopov folklora ali folklornih skupin, povezan z elementi nekdanjega Jurjevanja. Osrednji dogodek je prav gotovo sprevod z brezovim zelenjem okrašenega Zelenega Jurija in slavnostno okrašenega drevesa ali "maja" po Črnomlju. V sprevodu hodijo fantiči s piščalkami iz lubja in dekleta v belih belokranjskih oblačilih. Sprevod in celotno dogajanje se zaključita, ko dekleta polomijo veje na okrašenem drevesu in poberejo z njega rute ter pisane trakove. Zelenega Jurija, seveda le njegovo zeleno preobleko, vržejo v vodo. To je le ena od oblik Jurjevanja, tako v Beli Krajini kot tudi na drugih območjih Slovenije. Danes so obhodi skupin jurjašev povezani zgolj s turistično prireditvenimi motivi.

Jurjevanje se je kot šega ohranilo tudi med našimi rojaki na Koroškem, zlasti še v Rožu. Jurjevske šege in navade so danes le skromni ostanki še na prehodu stoletja zelo razvitih oblik praznovanj tega osrednjega paštirskega praznika.. Večini so bili glavna vsebinska sestavina sprevodi otrok ali fantov, ki so od hiše do hiše nabirali darove. Pogosto so te svoje obiske spremljali tudi s pesmimi. Sestavino jurjevanj je predstavljalo tudi kurjenje ognjev in kresov.

V Ljubljani se je do danes ohranilo praznovanje jürjevega, ki je hkrati tudi praznik mestnega zavetnika. V kapeli na ljubljanskem gradu je najprej cerkvena slovensost, po njej pa je na grajskem dvorišču kramarski ali zegnanjski sejem. Viri nam že za pretekla stoletja navajajo, da so se meščani družili ob stojnicah. Okrog poldneva so odšli na praznična kosila na svoje domove. Jurjevo je še vedno med pomembnejšimi mestnimi prazniki, nekaj spominov na nekdanja srečanja meščanov na grajskem dvorišču ob stojnicah pa obujajo podobne vsebine v sodobni mestni turistični prireditvi

Prof.dr.Janez Bogataj

Šege in navade

Kruh ob rojstvu

Otroka, ki se je rodil v slovenski vasi, je ob rojstvu pozdravil kruh in tudi otrokova mati je dobila po porodu dragocen dar - kruh. V Dražgošah sta prišla v hišo novorojenca boter in botra ter prinesla materi oba skupaj en hlebec kruha - ta mu prinaša srečo in ga varuje pred uroki.

Reki

Hrana

*Kakor pri delu tako pri jelu
Ni po prežgani juhi priplaval
V kašo si me spravil
Kar si skuhal, to pojed
Pečene piške mu same v ustna letijo
Mižica pogrni se
Znašel se je v kaši*

Slovenska narodna

Oj hišica očetova

Oj hišica očetova, Bog živi te!
Zdaj se ločiti morava, Bog živi te!
A tega nihče ne pove,
al' te kedaj bom videl še.
Bog živi te! Bog živi te!

Srce pa moje ti zvesto, Bog živi te!
Do konca dni ostalo bo, Bog živi te!
Skazala si mi milosti,
ki moč jih pozabiti ni,
Bog živi te!

Ne zabi ti me, zvesti dom, Bog živi te!
Četudi te ostavil bom, Bog živi te!
Naj noč in dan pri men' mude
se ljube tvoje misli vse,
Bog živi te!

Bog živi te še enkrat zdaj, Bog živi te!
Pozdravljam te, domovja raj! Bog živi te!
Obvaruj naju Bog oba, ohrani zvestega srca.
Bog živi te!

Iz življenja slovenske vasi

Pokrita rihta - neodkritosrčen človek

V Beli krajini so na svatbi pobirali darove ne le za ženina in nevesto, ampak tudi za godce in kuharice. Te darove so nabirali v pokrit lonec, v "pokrito rihta", takoj da se ni videlo, koliko je kdo dal. Beseda "rihta" v ljudski rabi pomeni jed, vrsto jedi, v našem primeru - lonec.

Da bi kuharice dokazale da plačilo zaslužijo, saj so imele s kuhanjem ob svatovski pojedini tudi stroške, so prišle med svate kazat ožgane kuhalnice, razbite lonce, skrhane nože in še kaj. S tem so želite povedati, da bo šel del denarja za "pokrite rihte" za povrnitev škode, ki je nastala med kuhanjem. Smeha ob takem doka-zovanju seveda ni manjkalo. Koliko denarja pa se je med svatbo nabralo v "pokriti rihti", ni vedel nihče; to je bila uganka, prav tako kot, kaj se dogaja v notranjosti neodkritosrčnega človeka, nikoli ne moremo uganiti.

Slovenskadomača jed /Dolenjska in Bela krajina/

Matevž s suhim mesom

do 2 kg suhe svinjine, 1 kg krompirja, 3/4 kg fižola, 15 dkg ovcirkov, čebula, sol, hren

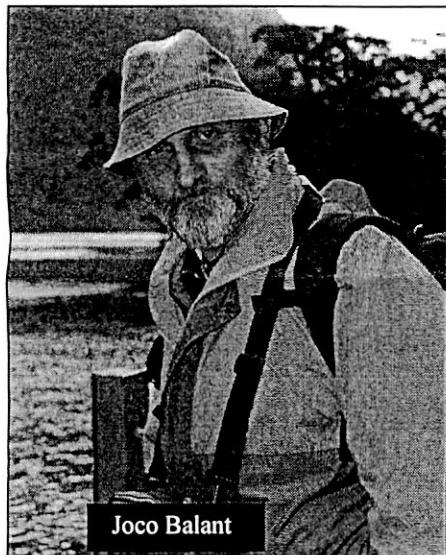
Meso skuhamo in zrežemo na rezine. Posebej skuhamo namočen fižol, posebej krompir. Nazadnje zmešamo odlit krompir, fižol s fižolovko, zmečkamo in zabelimo s prepraženo seskljano čebulo. Solimo.

Serviramo tako, da na eno stran krožnika naložimo matevža, na drugo pa rezine mesa.

V uredništvu Glasa Slovenije - ob petih ob kavi

Slovenska planinska "invazija" na novozelandske hripe

Eden od voditeljev skupine 46 slovenskih planincev dipl. ing. Joco Balant o potovanju po Novi Zelandiji

Joco Balant

Ngauruhoe (2291 m)

Dipl. ing. Joco Balant je v Planinski zvezi Slovenije član komisije za stike s tujino. Za planince organizira izlete po svetu. Pred kakim mesecem je z dvemi drugimi voditelji popeljal skupino šestinštiridesetih planincev (dva sta bila avstrijska Slovence, trije pa italijanski Slovenci) po Novi Zelandiji.

Ideja za tak obisk je padla lani oktobra v Kranjski gori, ko so se srečali planinci iz celega sveta, med njimi je bil tudi predsednik novozelandske planinske organizacije Richard Pearson, ki je slovenskim planincem pomagal pri organizaciji.

Ing. Joco Balant se je po naključju znašel v našem uredništvu in za naš časopis posredoval informacije in fotografije o slovenski planinski "invaziji" na novozelandske hripe.

Slovenski planinci so z avtobusom prepotovali severni in južni otok, kakig 6000 km je bila dolga njihova pot. Povzpeli so se na Mt. Egmont (2518 m), na Mt. Ngauruhoe (2291 m) in na Mt. Ruapehu (2797 m), na Mt. Cook so se povzpeli samo štirje. Seveda so si ogledali še veliko drugih novozelandskih znamenitosti, vendar Joco pravi: "Slovenija ima pet Novih Zelandij! Imamo hripe, stene, reke, jezera, jame, zdravilne vrelce, gozdove, parke, zgodovinske znamenitosti, gradove in kaj še ne vse... veliko še ni raziskanega."

Tako kot v Sloveniji, terja ne dovolj pripravljeno in neorganizirano plezanje tudi v Novi Zelandiji veliko smrtnih žrtev - osemindeset jih je že bilo. Tega so se zavedali tudi voditelji slovenske skupine, zato se na novozelanske hripe niso povzpeli prav vsi. Joco se je na poti nazaj v Slovenijo ustavil v Avstraliji. Povedal nam je, da je kot strojnor inženir veliko delal na področju žičničarstva, danes pa je samosotjni podjetnik. Rad bi obiskal še avstralski najvišji vrh Kosciasko.

Budget
Rent a Car Slovenija

Poslovalnice:
Airport Ljubljana Brnik

tel: +386 54 211-158
tel: +386 54 261-729
fax: +386 54 211-890

Bled, Ljubljanska 4
tel&fax +386 64 742-189

POSEBNE - NIŽJE CENE ZA ROJAKE PO SVETU

**Rezervacijski
center:**

tel: + 386 64 21 11 88
+ 386 64 38 63 00
+ 386 64 21 18 90

EUROPE

SKY AIR SERVICES

representing
CROATIA AIRLINES

od 28.10.1997

MALAYSIA AIRLINES LETI V ZAGREB!

SYDNEY

379 Kent St., Sydney 2000
(5. nadstr. - nad hrvaškim konzulatom)
Telefon: (02)9299 6388
(Rina, Gordana, Silvana in Katarina)

MELBOURNE

24 Albert Rd.,
South Melbourne 3205
(7. nadstr. - pod hrvaškim konzulatom)
Telefon: (03)9699 9355
(Lidija, Katarina, Denis, Mladen, Saša, Suzi in Nada)

PERTH

68 St. Georges Terrace,
Perth 6000
(8. nadstr. - pod hrvaškim konzulatom)
Telefon: (09)9486 1114
(Mira in Marija)

ADELAIDE

50 King William St.,
Adelaide 5000
(2. nadstr.)
Telefon: (08)8221 6638
(Ivica in David)
Potovanje z vsemi avkompanijami po svetu in Avstraliji

NORTH AMERICA

SOUTH AMERICA

AUSTRALIA

A world of convenience
with departures from seven cities
Australia wide.

Malaysia Airlines can fly you to over 117 destinations across 6 continents.
We also give you the convenience of a choice of frequent flights from Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Darwin, Cairns and Brisbane. Call 13 2627

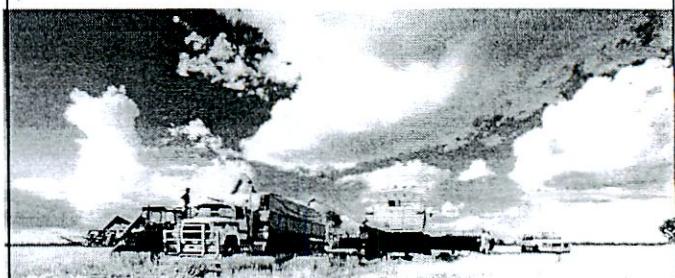

Malaysia Airlines is a registered trademark of Malaysia Airports Holdings Berhad. © 1998 Malaysia Airports Holdings Berhad. All rights reserved.

ASIA

AFRICA

AEA
VODUSEK
MEATS

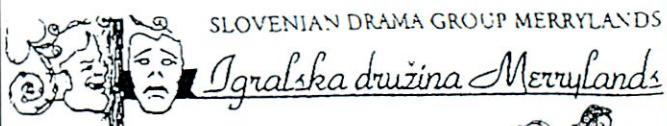
HEALTHY FARM
HEALTHY MEAT

**36 years in business
20 years in Cobram**

CANBERRA
Phone: 06 - 295 1222

COBRAM
Phone: 0358 - 722115

Iz slovenske skupnosti

Premiera
Davek na samce

Burka v treh dejanjih
Režiser Ivan Koželj

V soboto, 2. maja 1998 ob 7.30 zvečer
Ponovitev v nedeljo, 3. maja 1998 ob 11.00 dopoldne
Versko in kulturno središče
311 Merrylands Road, Merrylands

Pridite! Nasmejali se boste!

*Na tradicionalnem
velikonočnem
festivalu je plesal
tudi Prvi rej*

Canberra - V Canberri prirejajo vsako leto ob velikonočnih praznikih National Folkloric Festival. Letos so se na štirinajstih prizoriščih zvrstile plesne skupine iz Avstralije in iz drugih držav. Slovenska folklorna skupina Prvi rej, ki jo vodi Ljuba Pribac iz Canberre je nastopila v soboto, 11.aprila

*Slovenska
mladinska oddaja
odslej vsako tretjo
sredo na Radiu
3 ZZZ*

Melbourne - Slovenska mladina bo imela odslej svojo oddajo na Radiu 3 ZZZ. Oddaje bodo na valovni dolžini FM 92,3 vsako tretjo sredo v me-secu. Na tej postaji je sicer že nekaj let ob istem času na sporedu slovenska oddaja, ki jo pripravlja Meta Lenarčič s sodelavci.

Lauda-air

CELEBRATING 1998

EASTER AND SPRING IN SLOVENIJA
AND EUROPE

Departing from Adelaide-Brisbane-Canberra-Hobart-Melbourne and Sydney on 30.5.1998

Book now for special Airfares from \$1535.00

Please contact

Eric or Ivan Gregorich
Slovenia Travel/Donvale Travel
1042-1044 Doncaster Road
EAST DONCASTER VIC 3109
Phone: (03) 9842 5666
Licence No. 30218

Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime Gregorich dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje

Lauda-air

Has three return flights a week
from Sydney and Melbourne
to Vienna and Ljubljana

Dear Passenger,

With the introduction by Lauda Air of the Boeing 777 on the route Vienna - Kuala Lumpur - Sydney - Melbourne, Lauda Air has shown that it is entering its next phase of travel. As the world's biggest twin-engine jet, the 777 is also considered a revolutionary development in aviation, for the first time a complete aircraft was designed and tested on a computer.

For passengers, the most spectacular feature will surely be the new seating. Every seat, even in economy class, is equipped with a telephone and an inter-active video system. That means that you can telephone from anywhere in the aircraft via satellite to anywhere in the world. The telephone receiver also contains an integrated control unit that you can use to choose from a selection of the latest movies or film classics, to play video games, or to get the latest news, updated every two hours by Reuters news agency.

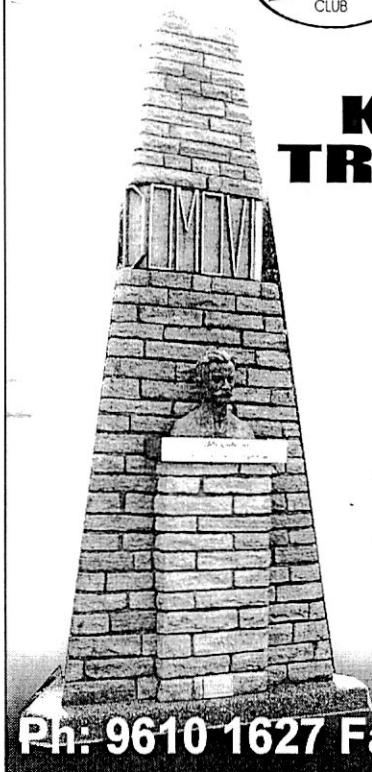
Flying chefs will attend to your creature comforts, preparing our renowned Do&Co cuisine right on board.

Lauda Air hopes that you will enjoy your time traveling with us and wish you a pleasant trip.

Niki Lauda

KLUB TRIGLAV

V imenu odbora

vas vabi v Klub Triglav

predsednik Jože Pahor

19 Brisbane Road
St. Johns Park,
NSW

Ph. 9610 1627 Fax: 9823 2522

Gold Coast
AUSTRALIA

2965 - 2967 Gold Coast Highway
SURFERS PARADISE - QUEENSLAND
AUSTRALIA 4217

ADMIRAL MOTOR INN

Motel and large 1,2,3 bedroom fully self-contained units

* 10 minutes walk to town centre

* 150 metres to beach

* centrally located to shops, transport etc.

AFFORDABLE WITH COMFORT

Your Resident Hosts
Murray and Franz Beric

Telephone / Facsimile:

(07) 553 98759

(I.S.D. + 61-7-553 98759)

Znani in neznani obrazy

Draga Gelt

tudi za njo bi veljale besede: quiet achiever! Leta 1996 je prejela za svoje delo in zasluge visoko državno priznanje *Order of Australia*. Kulturnica, učiteljica slovenščine v dopolnilnih šolah, voditeljica folklornih skupin, slikarka, pesnica in še bi lahko naštevali. Za seboj ima nekaj knjig: *The Slovenians from the Earliest Times* - zgodovina Slovencev v angleščini, *Svet naših otrok - World of our children*, *Podajmo si roke v svetu miru - Let's join Hands in the World of Peace*, skupaj z dvema avtoricama je pripravila priročnik za učenje slovenščine najmlajših z naslovom *Učimo se slovensko - Let's learn Slovenian* (zdaj pripravlja drugi del), leta 1991 pa je izdala svojo pesniško zbirko *Vse poti*.

Čeprav se je Draga zadnje čase malo oddaljila od slovenske skupnosti, to ne pomeni, da ne dela in da ne ustvarja.

Ime Drage Gelt bo ta mesec (ponovno) v ameriškem National Geographic

Drago Gelt najdemo med imeni risarjev paleontoloških ilustracij in tehničnih oblikovalcev brošur v blokih učnih programov za avstralske učitelje. Njeno ime je zapisano tudi v paleontoloških znanstvenih knjigah.

Lani se je pridružila ekipi Monash univerze iz Melbourna pri izkopavanju fosilnih ostankov na področju Inverlocha blizu viktorijskega Wilsons Promontoryja. Izkopavanja so bila uspešna, odkrili so fosil - celjust male živalce "A. nyktos" - poimenovali so jo "*Inverloch Cretaceous mammal*".

Aprilska številka ameriške revije *National Geographic* bo izšla tokrat v španščini, japonščini, italijsčini in angleščini. V njej bo tudi članek dveh paleontologov iz Monash univerze v Melbournu Patricije in Thomasa Richa o avstralskem odkritju, zraven pa skica rekonstrukcije "A. nyktosa", ki jo je računalniško obdelala Draga Gelt.

Zgodovino razvoja sesalcev v Avstraliji bodo morali prepisati. Na najdbičih kjer so doslej našli fosile želv in dinozavrov zdaj odkopali tudi fosilesesalca: *Ausktribosthenos nyktos*. Doslej je prevladovala miselnost, da do pred 40 milijoni let na avstralskem kontinentu ni bilo sesalcev; najdba pa je starata 115 milijonov let (early cretaceous)

Paleontolog je znanost, ki proučuje fosilne ostanke izumrlih bitij. Fosili so izkopani in organskih bitij iz prejšnjih geoloških dob

Nagrada za igre

Dandenong Council v Melbournu je že lani odpril natečaj za prispevke o mednarodnih igrah za otroke in odrasle. Prijavila se je tudi Draga Gelt in napisala nekaj igric, ki se jih je spomnila še iz Slovenije. Konec lanskega leta je bilo nagrjenih nekaj prispevkov, med njimi tudi Dragini. Za nagrado je prejela dve lepi knjigi, ena izmed teh nosi naslov *Australian Artists and Galeries*; kakšno naključje: med številne avstralske umetnike sta vključena tudi naša slovenska slikarka, pokojni Stanislav Rapotec iz Sydneys in Metka Škrobar iz Queenslanda.

Vse poti Drage Gelt

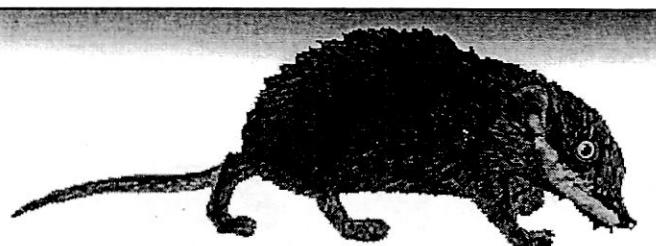
Piše Stanka Gregorič

Prodaja pesniške zbirke Vse poti ni pokrila niti stroškov tiskanja

Draga je dolga leta delala za slovensko skupnost brezplačno, ko pa je izdala svojo pesniško zbirko ji razen tiskarja Špacapana ni priskočil na pomoč nihče drug, čeprav je vsak dolar po prodani knjigi namenjen tudi domu ostarelih v Kew. Upala je, da bo lahko z dobičkom od prodane knjige pomagala še svoji sestri v Ljubljani, ki je zbolela za rakom. Žal ni bilo tako. Draga še danes dolguje nekaj tisoč dolarjev in se prav te dni odloča za bančni kredit.

Vse poti

lahko po ceni \$ 15.00 naročite v uredništvu *Misli* ali na telefonsko številko: (03) 9756 0103

A.nyktos, Inverloch Cretaceous mammal - skica: Draga Gelt

Draga Gelt Neslišni most

Most od trenutka do trenutka.

Trenutki, na nitki večnosti nanizani v govorici nemi.

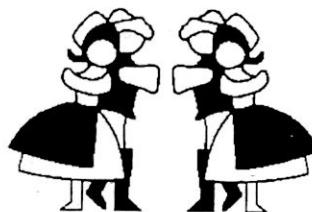
Polzijo solze želja
po oknu neba
v zvoku nemira?
Kje si, prosojna luč jutra?

Ustavi, o, vsaj za trenutek se, čas!
Ni dovolj topel glas?
Ni dovolj zoran obraz?

Lok nevidne reke vprašanj -
neslišni most sanj,
hrepenenja trepetanj,
napet v bogastvu spoznanj
zlige trenutke v en sam utrinek zvezdnatega neba,
v en sam lesk plavajočih diamantov planktona.
v en sam dih - utrip srca...

Neslišni most vprašanj
vliva v reko spoznanj
utrinke bogastva sanj...

50 years

The Students' Folk Dance Group of Students' Organisation of University of Ljubljana was established in 1948 by the ethnomusicologist **France Marolt** (1891-1951), who was principal of the Institute of Ethnomusicology at the time. France Marolt was the group's spiritual leader, entrusting the musical direction to his wife Tončka Marolt and the direction of dance to the Institute's ethnochoreologist Marija Šuštar. Upon its establishment the group was given the task of reproducing the Slovene dance tradition and presenting it to the public. In a few years it succeeded in performing the dances of all five most characteristic parts of ethnic Slovenia: Koroška (Carinthia), Panonija (Pannonia), Primorska (The Littoral), Gorenjska (Upper Carniola) and Bela Krajina (White Carniola). In 1965, Mirko Ramovš, Marija Šuštar's successor at the Institute, became the group's professional and artistic director. He enriched and rearranged the group's program on the basis of his research work. Today this program includes all the essential elements of movement embodied in Slovene dance expression, as well as the dances of all major regions and even some specific parts of Slovene national territory. The first music arrangements of dance settings were created by France and Tončka Marolt, while the arrangements for the settings by Mirko Ramovš are the work of the ethnomusicologist Julijan Strajnar. Only the wedding dances of Prekmurje are the work of the composer Uroš Krek. Since its establishment, the students' folkdance group has successfully presented the tradition of Slovene popular dance both at home and abroad. It has made frequent appearances on television. Its evening concerts are performances at numerous international folk-dance festival have always won

recognition, especially for their studius, professionally indisputable presentation of Slovene dance tradition. One of the most important among its many awards is undoubtedly the European Prize for Folk Art, which the group received in 1974. The most precious among its other awards are: the Order of Brotherhood and Unity with the silver wreath, the Silver and Gold Plaque of the University of Ljubljana, the Prize of the City of Ljubljana, Marolt's Plaque and the Zupančič Prize.

MACQUARIE UNIVERSITY - SYDNEY
Slovene language, literature and culture at Macquarie University Sydney

You can study Slovene full-time, part-time or take single units by correspondence. For more Information you can contact:

Centre for Open Education
Tel.: (02) 9850 7470
Department of Slavonic Studies
Tel.: (02) 9850 7015
Slovene Section, Metka Cuk
Tel.: (02) 9850 7032
e-mail:
mcuk@laurel.ocs.mq.edu.au

Latest NEWS

Earthquake shakes Slovenia and other parts of Europe

The quake occurred on the day when Slovenia is commemorating 103rd anniversary of a strong earthquake, which on Easter in 1895 devastated large parts of Ljubljana and killed 7 persons.

Ljubljana, 12 April (STA) - One person died because of a heart-attack and several people were injured in Sunday's earthquake that seriously affected the region of Posočje. According to Civilian Defence, provisions for temporary shelters, including tents, blankets and heating appliances were sent to the region. In Bovec, provisional shelters have also been provided in a local school and hotels. CD Headquarters established that about 220 houses in the Bovec, Kobarid and Tolmin municipalities have been damaged according to preliminary reports. Damaged was the church in Kobarid

and pulled down four chimneys on private houses. Roads in the region are barely passable and road repair teams have already taken action to clear them. The most seriously affected was the village of Drežniške Ravne at quake's epicentre. The region was also visited late Sunday by National Assembly Speaker Janez Podobnik along with Justice Minister Tomaž Marušič, Defence Minister Alojz Kapež, and Culture Minister Jožef Školč. Minister Kapež promised that armed forces members would help address consequences of the devastating earthquake. The region was also offered help from the Italian province of Friuli Venezia Giulia. Tourists in the region, mostly rafters, started leaving the area shortly after the quake. The earthquake with the magnitude 5.5 and the epicenter 75 kilometers west of Ljubljana, close to the town of Kobarid, shook Slovenia and parts of Italy at 12:55 on Sunday. The National Geophysics Institute of Slovenia put the surface magnitude at 7 EMS, but said the quake could reach 8 EMS in some parts. Local magnitude according to the earthquake observation network was about 5.5. The first quake, felt throughout Slovenia (in the Goriško region, Bohinj, Kranj, Upper Sava Valley), most of northern Italy (Venice packed with Easter tourists, rocked for 15 seconds) as in Austrian capital of Vienna, where tall buildings swayed back and forth. Walls in some high-rise buildings shook slightly in Munich, Germany. Sunday's quake also was felt in Croatia and Hungary.

In 1976 a devastating quake ripped through the Italy in the area west of Sunday's (April 13, 1998) epicenter, killing nearly 1.000 people.

NOVICE pred izidom

Nenavadni zgodbi o melbournških Slovencih

Pes z avtom v frizerski salon

Kamion mestne snage preko

Štumbergerjevih nog

Pred dnevi so melbournški mediji, od radia, TV, časopisov poročali o dveh dokaj nenavadnih zgodbah iz katerih sicer ni razvidno, da so bile "žrtve" melbournški Slovenci, vendar...

Prva zgodba: Helena Leber in njen sin Pierre sta lastnika frizerskega salona na Toorak Roadu v Camberwellu. V sredo, 9. aprila je v salon nenadoma treščilo - popokala so stekla, zrušil se je zid, pohištvo je razmetalno in komajda so se v salonu zaposleni in stranke zavedli so imeli kaj videti: V salon se je v avtu "elegantno" pripeljal pes abrador. Lastnik avtomobila je namreč na bencinski črpalki čez cesto pustil prižgan avto; da ne bi bilo pomote, to ni navadna cesta, je nenavadno prometna štiripasovnica. Kako se je pripeljal čez cesto labrador (v avtu je bil še en pes) in ni nikogar zadel, tega nihče ne ve. Na srečo tudi v salonu poškodovanih ni bilo, in tudi Helene tisti trenutek ni bilo tam. Srečno jo je odnesla tudi manekerka, ki po navadi sedi takoj za steklom, tega dne je ni bilo. Dogodek je s fotografijo zabeležil melbournški Tha Age 9. aprila pod naslovom "Dog drives car, no fatalities". Nenavadno boste rekli! Počakajte, da vam povemo še bolj nenavadno zgodbo: po pripovedovanju Helene Leber se je nekoč njihov salon nahajal za tri ulične številke navzgor. Točno pred desetimi leti se je v salon zaletel... ne, ne, ne čisto navaden voznik, ampak pes v avtu!

Druga zgodba: Herald Sun je samo nekaj dni pred tem, 4. aprila objavil zgodbo Hansa Schtumbergerja (v resnici Lada Štumbergerja iz Cirkulan-blizu Maribora), ki ga je pred petindvajsetimi leti kot velikega avtomehaničnega strokovnjaka v Avstralijo poslal nemški Mercedes Benz. Petdesetletni Lado se je v teh letih oprijemal čudnih poslov in po pisanju Heraldja je že sedem let brezdomec. Tistega dne je spal nekje v Melbourne Cityju v bližini La Trobe in Elizabeth Street pod kartoni. Ob 4.45 je pobiral kamion mestne snage smeti in nič hidega sluteč zapeljal preko kartonskih škatel - v resnici preko Ladojevih nog. Kot piše Herald je bil to res "rude awakening". Lada so prepeljali v bolnišnico, na srečo z manjšimi nezgodami. Znanci so mu hoteli pomagati in ga spraviti na varno v slovenski Bragov dom toda... Lado je iz bolnice izginil brez sledu.

S.G.

SMEH

Dve čokoladi gresta po cesti, tedaj pa ena pade in zavzdihne: "Ojoj!" Druga zaskrbljeno vpraša: "Ali si si zlomila rebro?"

"Ne," zastoka prva, "padla sem na lešnik!"

Gospod Slapar je s svojim avtomobilom oddrsal pet drugih. "To je že verižno trčenje," je rekel policist, "le kako ste mogli to storiti?"

"Hotel sem iti k optiku po očala, ki sem jih dal popraviti, in zanašal sem se samo na svoj služ. Pozabil pa sem vključiti slušni aparat."

Šefu psihiatrične klinike sta njegova ljubljena, zeleni in rdeči papagaj, pobegnila na drevo. Spretni pacient se povzpne na derevo in prinese deročege papagaja. "Poskusite še enkrat in mi prineštite še drugega, prosim." "Saj je še ves zelen, ne smemo ga še utrgati."

Žena možu: "Dragi zdaj odhajam. Rada bi na tem svetu ugotovila, kakšno je življenje brez tebe..."

KAKO PA KAJ VAŠE ZDRAVJE ?

Zaščita pred nevarnim virusom gripe

Australski mediji ves čas pozivajo kronično bolne in ostarele naj se že zdaj podvržejo cepivu proti virusu gripe, ki bo razsajala letošnjo zimo.

Spoznavanje akutnega srčnega infarkta (Heart attack)

Vzemite tableto aspirina - lahko vam reši življenje

LJUBLJANA /DELO/ – Značilni simptomi za srčni infarkt so: človek občuti tiščočo bolečino, ki se najpogosteje pojavi v prsih, redkeje v hrbtnu med lopaticama ali v zgornjem delu trebuha. Mnogokrat se širi v ramena in roke, lahko prav do prstov. Pogosteje jo čutimo v levi roki. Bolečine ne moremo omiliti z določenim telesnim položajem in se ne spreminja z dihanjem. Človeka ob tem neredko obliva hladen znoj, lahko tudi bruha. Takšne težave morajo doplej zdravega človeka takoj napotiti v bolnišnico.

Učinkovit je navidez nepomemben ukrep TAKOJ VZEMITE ENO TABLETO (500 MG) ASPIRINA. To zdravilo, ki pomembno vpliva na strjevanje krvi, lahko bolniku z akutnim srčnim infarktom reši življenje.

Bolniki z ugotovljenou angino pektoris te simptome poznajo, vendar sami težko ločijo prehodno bolečino (stenokardijo) od tiste, ki spremlja infarkt. Ti bolniki naj dajo pod jezik zdravilo gliceril trinitrat. Učinek je hiter in če bolečina ne popusti v petih minutah, naj postopek ponovijo. V primeru, da bolečina ne popusti popolnoma niti pet minut po tretjem odmerku zdravila, gre verjetno za akutni infarkt. Bolnik mora nemudoma v bolnišnico.

Srčni infarkt je skoraj dvakrat pogostejši pri moških in kar štiri petine bolnikov, ki umrejo zaradi infarkta je starejših od 65 let. Tveganje je dokazano višje pri kadilcih, pri osebah s previsokim krvnim tlakom in pri sladkornih bolnikih. Vplivata tudi debelost in telesna neaktivnost. Infarkt pa se pojavi lahko pri vsakem človeku, tudi če je bil do tedaj zmeraj zdrav in ni imel dejavnikov tveganja.

Jezikovni kotiček

Zmešana sredina

Ali je kak pomenski razloček med *sredo* in *sredino*? Saj rečemo: priti do srede ali do sredine mostu, ustaviti se na sredi ali na sredini klanca, iti proti sredi ali proti sredini trga, stopiti na sredo ali na sredino sobe, držati se zlate srede in sredine. - V naštetih primerih lahko uporabljamo *sredo* in *sredino*, ne da bi spremenili njun pomen.

Sreda je tudi natančno določen dan v tednu: pepelnica sreda, ob sredah imamo pevsko vajo, letos bo v sredo, 25. marca, praznik Gospodovega oznanjenja.

Sredina je izraz za nekaj, kar je v sredi: žareča sredina zemlje, sredina jabolka je gnila, politična sredina v parlamentu. - Besede *sredina* pa ne smemo uporabljati po tujem zgledu, npr. „živimo v jezikovno mešanih sredinah“. Slovensko je: Živimo v jezikovno mešanem okolju, v jezikovno mešani družbi.